

Arbeidsmigratie: Oplossing voor economie en demografie?

Paul de Beer

Pieter Hasekamp

Marieke Blom

Anne Megens

> Presentatie Verkenning
Adviesraad Migratie

Arbeidsmigratie: Oplossing voor economie en demografie?

Adviesraad Migratie

Den Haag, 11 december 2023

1

Is arbeidsmigratie de oplossing voor economie en vergrijzing?

- Nee
- Maar ze kan wel een nuttige bijdrage leveren

2

Demografische uitdagingen

- Grije druk stijgt
 - Kosten publieke voorzieningen lopen op
- Beroepsbevolking stagneert
 - Personeelstekorten
- Welvaart onder druk

3

Kanttekeningen

- Uitdagingen gelden vooral voor de periode 2030-2040
- Na 2040 zal beroepsbevolking weer groeien en grijze druk dalen
- N.B. gebaseerd op middenvariant van CBS-bevolkingsprognose

4

Rekenexercitie

- Effect van 50.000 extra arbeids-migranten per jaar (bovenop CBS-prognose) op:
- Grijsdruk
- Beroepsbevolking
- Welvaart (bbp per hoofd van de bevolking)

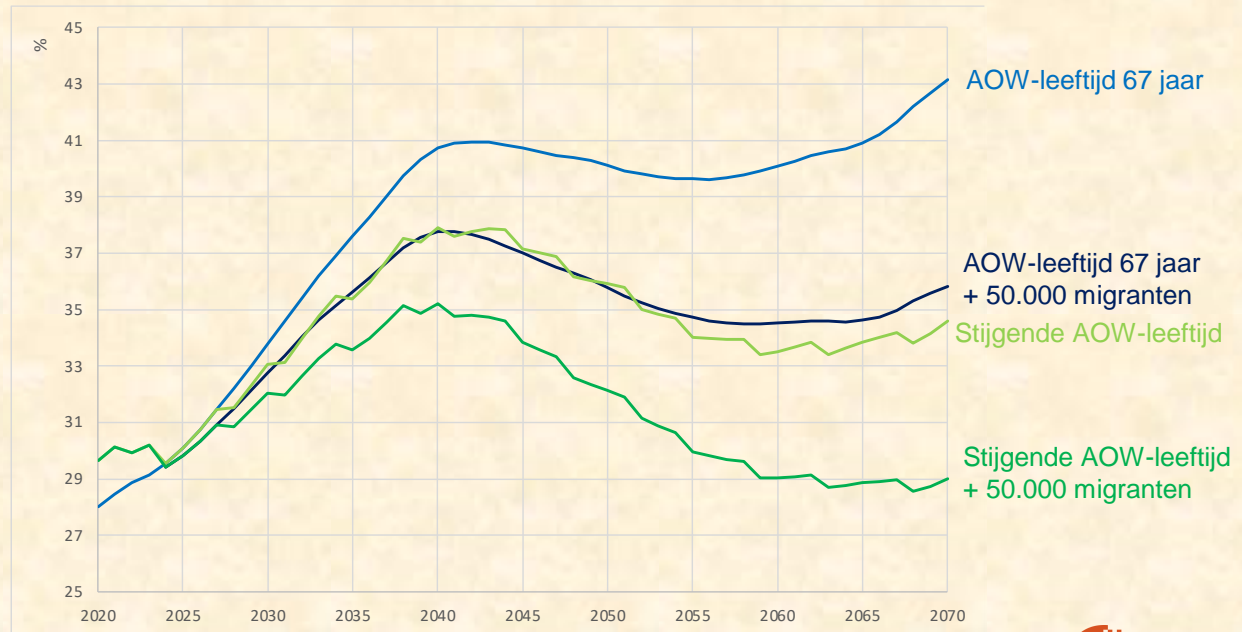
5

Grijze druk*

- Stijging wordt gematigd, maar niet voorkomen
- 50.000 extra arbeidsmigranten per jaar matigen de grijze druk in 2040 met ca. 3 procentpunten en in 2070 met 6 à 7 procentpunten
- Zelfde effect als stapsgewijze verhoging AOW-leeftijd naar 68 jaar rond 2040 en 69 jaar rond 2050

* Verhouding tussen aantal gepensioneerden en (potentiële) aantal werkenden

Grijze druk in verschillende scenario's

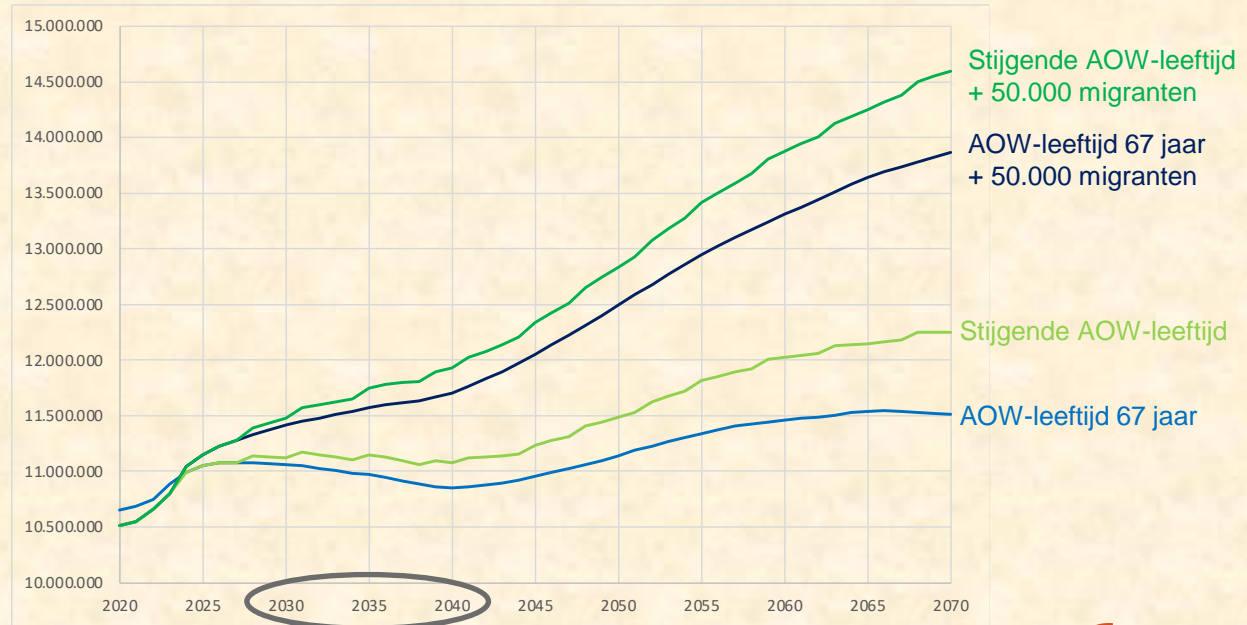

6

Beroepsbevolking

- Met 50.000 extra arbeidsmigranten per jaar groeit (beroeps)bevolking tot 2040 met 800.000 extra
- Dan zal beroepsbevolking van 2030-2040 niet krimpen, maar groeien
→ Minder personeelstekorten

Potentiële beroepsbevolking in verschillende scenario's

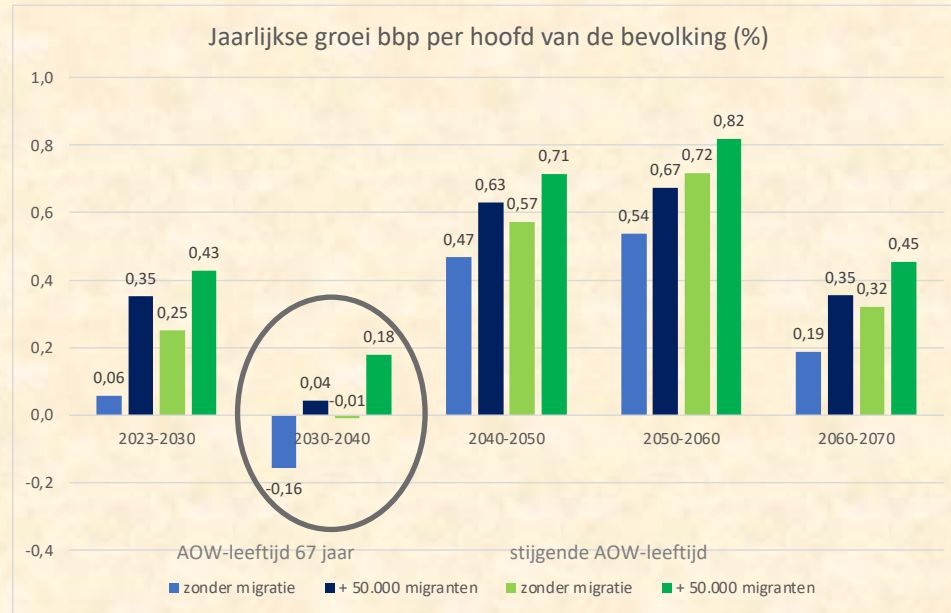

7

Welvaart

- Definitie: bruto binnenlands product (bbp) per hoofd van de bevolking
- Arbeidsmigranten vergroten bbp, maar ook de bevolking
- Bbp per hoofd groeit alleen als arbeidsmigrant productiever is dan gemiddelde Nederlander
- Productiviteit van migrant hangt zowel af van kwalificaties als van het soort werk

Welvaartsgroei in verschillende scenario's

8

Specifieke personeelstekorten

- Deels veroorzaakt door slechte arbeidsvoorwaarden/omstandigheden
→ Migratie vermindert prikkel om die te verbeteren
- Deels veroorzaakt door tekort aan specifieke kennis en vaardigheden
→ Selectieve migratie kan oplossing bieden

9

Conclusies

- Selectieve arbeidsmigratie kan bijdragen aan matiging van grijze druk en vermindering van specifieke personeelstekorten, vooral in de periode 2030-2040
- Alleen arbeidsmigranten die hoogproductief werk doen verhogen welvaartsniveau

10

Vervolg

- Integrale afweging vereist een breder perspectief: brede welvaart
- Voorjaar 2024 brengt Adviesraad Migratie hierover adviesrapport met aanbevelingen uit

